

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Fax: (+ 47) 73 84 16 41
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748

Mattilsynet, Hovedkontoret
Felles postmottak
Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref.
2008/147863

Deres kontaktperson
Finstad / Veggeland

Vår ref.
2009/421/1 – 350.5

Vår kontaktperson
Morten Ree (morten@birdlife.no)

Dato
30.11. – 2009

Svar på høring om forslag til forskrift om merking av katt

Norsk Ornitologisk Forening (NOF) ser svært positivt på Mattilsynets forslag til innføring av forskrift for merking av katter i Norge. Dette vil føre til et mer ansvarlig kattehold, og økte muligheter for tiltak mot eierløse/forvillede katter. Katten er innført som husdyr til Norge, og det er en selvfølge at en katt skal være eiet. En eierløs/forvillet katt vil være et dyr som må betraktes på linje med andre introduserte arter i norsk fauna. Katt er på ingen måte et naturlig element i norsk natur, og må dermed ha status som uønsket i eierløs/forvillet form.

NOF's involvering i kattedebatten har sitt utgangspunkt i at katter påvirker flere av våre fuglebestander negativt. Det er en kjensgjerning at katter er dyktige jegere, og at fugler utgjør en stor del av deres byttedyr. Dette gjelder katter generelt, og eierløse/forvillede katter spesielt, ettersom disse må skaffe sin mat selv og tilbringer all sin tid ute i naturen.

I Norge er det ikke gjort noen undersøkelser på kattens fangst av fugl. Derimot er det gjennomført slike undersøkelser i flere land, blant annet i Sverige og Storbritannia. Undersøkelsene er basert på katter som er eiet som huskatt. I Sverige gjennomførte Søren Svensson ved Lunds Universitet en undersøkelse (Ornis Svecica 6/1996 og Sveriges Natur 5/2009) som viser at hver huskatt tar i gjennomsnitt ca. 10 fugler per år. Undersøkelser i Storbritannia (Woods m.fl. i The Mammal Society 1998) og undersøkelser gjort av The Royal Society for the Protection of birds (RSPB), viser at en katt tar alt fra 6 til 18 fugler per år. I alle disse undersøkelsene må vi bemerke at det gjelder tamme huskatter og at det er kun fugler som bringes med "hjem" som er med i tellingen. Normalt beregnes det at katter bringer ca. 30-50 % av sine byttedyr med "hjem".

Slike undersøkelser skal brukes med en viss forsiktighet spesielt når det gjelder overføring fra land til land. Mattilsynets høringsutsending viser et anslag på ca. 600 000 katter i Norge, noe som samsvarer til en viss grad med tall hentet fra www.dyrenett.no (Euromonitor) som opererer med 683 000 "tamme" katter i Norge. Hvis vi bruker minimumstallene fra de tidligere nevnte undersøkelsene om kattens predasjon på fugl, vil dette bety at katter tar ca. 3,6 millioner fugl i Norge hvert år. Overfører vi tallene fra den svenske undersøkelsen får vi et antall på ca. 6 millioner fugler per år. Disse tallene representerer fugler brakt med "hjem". De eierløse/forvillede kattene er holdt utenfor undersøkelsene. Dette er svært store tall, og det er absolutt på sin plass med å få et mer restriktivt kattehold i Norge. Innføring av en

Together for birds and people

merkeordning i tillegg til informasjon og bevissthet om kattehold blir svært viktig. Mattilsynet må sende ut et skriv til alle som registrerer sin katt med informasjon om et fornuftig kattehold. Dette bør blant annet inneholde anbefalinger om bruk av et halsbånd med en liten bjelle. Dette har vist seg å være meget preventivt i forhold til fangst av fugler og smådyr i andre land.

For å oppnå en best mulig effekt i praktiseringen av forskriften er det helt nødvendig å sette i verk aksjonsrettet uttak av eierløse/forvillede katter. Dette arbeidet kan organiseres av lokale viltmyndigheter. Innenfor naturvernområder bør Statens naturoppsyn tildeles denne oppgaven.

NOF vil at Mattilsynet må vurdere om mikrochip-merking alene er nok. Ved innfangning av ukjent katt vil det føre til mye jobb for enkeltpersoner for å identifisere katten. Etter innfangning må myndighetspersoner kontaktes eller besøkes for å få identifisert individet. Dette blir alt for omstendelig for folk flest. Selv om det kan virke unødvendig med en form for dobbeltregistrering ved hjelp av halsbåndmerking, vil det medføre at kattens identifikasjon og eierens navn raskt kan stadfestes. De eierløse/forvillede kattene vil normalt være vanskelig å innfange, og et farget halsbånd vil være godt synlig på avstand. Dermed vil man lettere kunne fastslå om katten er merket eller umerket. Dette vil også gjøre uttak mer effektive. Ved en eventuell merking kun med mikrochip så må i så fall Mattilsynet garantere for at midler og ressurser blir stilt til rådighet slik at lokale myndigheter kan gjennomføre innfangning og scanning i de tilfeller det stilles krav til dette.

Det er svært viktig at det i etterkant av merkingen blir gjennomført jevnlig organiserte uttak av de eierløse/forvillede kattene. Andelen av slike katter rapporteres å være størst langs kysten, spesielt på øyene. Men også i byer og tettsteder er det ofte en stor andel slike katter. Det er blant de eierløse/forvillede kattene at fangsten av fugl er størst da disse må livnære seg på egen hånd. Både ut fra et dyrevernmessig samt faunamessig forhold er det viktig at det legges til rette for å løse dette problemet, som en del av forslag om et mer seriøst kattehold i Norge.

NOF har følgende endringsforslag til "Forskrift om merking av katt", basert på et eventuelt vedtak om merking både med mikrochip og halsbånd:

§ 1) *Formål*

Tillegg til første setning: ..... "samt et bedret vern av norsk fauna".

§ 2) *Virkeområde*

Omskriving av begge avsnitt: "Forskriften gjelder merking av katt med både mikrochip og halsbånd. Disse skal inneholde opplysninger om eier tilsvarende informasjon som samles i et nasjonalt register".

"For katter allerede øremerket med tatovering og hvor opplysninger om eier er registrert i et register, gjelder kun kravet om halsbånd med tilsvarende opplysninger. Dette utsendes av Mattilsynet i forbindelse med gjennomføring av merkeordningen".

§ 3) *Merking*

Før siste setning tas inn følgende punkt: "Katten skal også bære halsbånd med data om eier".

§ 4) *Registrering*

Tillegg etter 2. setning: "Ved melding om overdragelse til ny eier sendes nytt halsbånd med nye registreringsdata fra Mattilsynet".

For Norsk Ornitologisk Forening

Morten Ree, organisasjonskonsulent